



Διοικητική Λογιστική - Κοστολόγηση

Ενότητα: Κοστολόγηση Εξατομικευμένης Παραγωγής



“Βασικά Χαρακτηριστικά”

Συστήματα Κοστολόγησης Εξατομικευμένης και Συνεχούς Παραγωγής

Οι επιχειρηματικοί οργανισμοί συνήθως υιοθετούν δύο βασικούς τύπους κοστολογικών συστημάτων:

Κατά Παραγγελία (Εξατομικευμένη)
Κοστολόγηση (Job Order Costing)

Κοστολόγηση Συνεχής Παραγωγής
(Process Costing)

Παραγωγή προϊόντων (παραγγελιών)
σύμφωνα με τις εξειδικευμένες
προδιαγραφές που θέτει ο πελάτης.

Μαζική παραγωγή τυποποιημένων
προϊόντων που απευθύνονται στο μέσο
καταναλωτή/πελάτη.

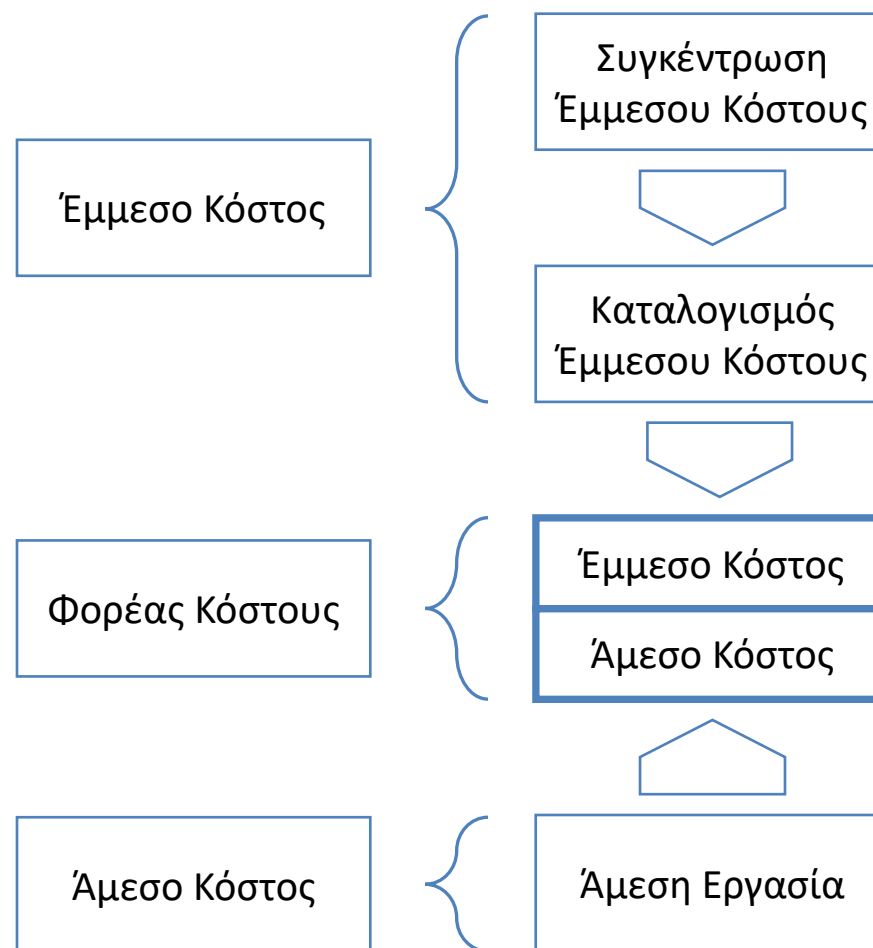
Υπηρεσίες: Ελεγκτικές εταιρίες,
Διαφημιστικές εταιρίες, κ.λπ.
Βιομηχανία: Κατασκευή αεροπλάνων,
ναυπηγεία, κ.λπ.

Υπηρεσίες: συνήθεις τραπεζικές εργασίες,
ταχυδρομεία, κ.λπ.
Βιομηχανία: διυλιστήρια, χημικές
βιομηχανίες, κ.λπ.

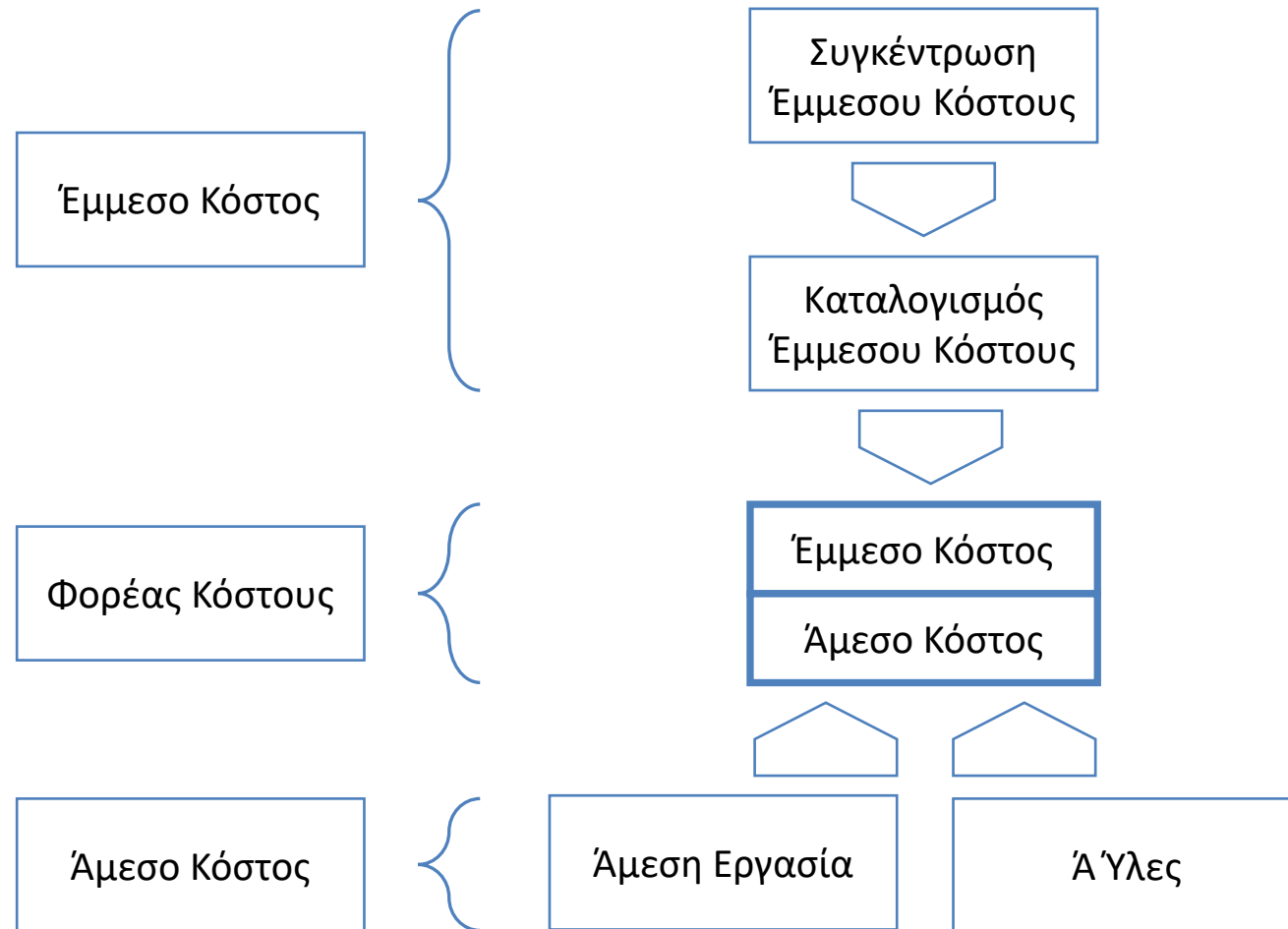
Κοστολόγηση Εξατομικευμένης Παραγωγής

- i Προσδιορισμός της **παραγγελίας** που πρέπει να κοστολογηθεί.
- ii Προσδιορισμός των **στοιχείων κόστους** τα οποία είναι **άμεσα** με τη υπό κοστολόγηση παραγγελία.
- iii Προσδιορισμός των **στοιχείων κόστους** τα οποία είναι **έμμεσα** ως προς τη υπό κοστολόγηση παραγγελία.
- iv Επιλογή της **κατάλληλης βάσης επιμερισμού** με την οποία θα γίνει η κατανομή των έμμεσων στοιχείων κόστους στις παραγγελίες.
- v Υπολογισμός του **συντελεστή καταλογισμού έμμεσου κόστους** (Συντελεστή Καταλογισμού Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων).
- vi **Εφαρμογή του συντελεστή καταλογισμού έμμεσου κόστους** για το προσδιορισμό του έμμεσου κόστους που θα αποδοθεί στη κάθε παραγγελία.

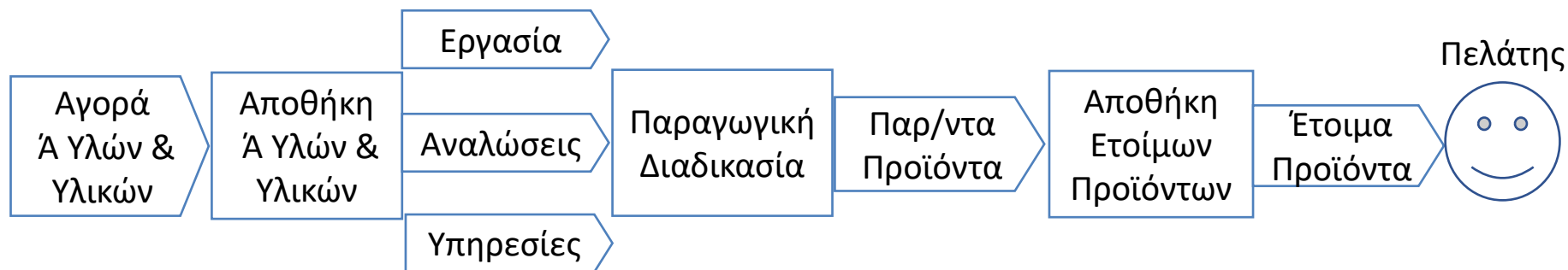
Απλή Κοστολογική Αντίληψη στο Τομέα Υπηρεσιών



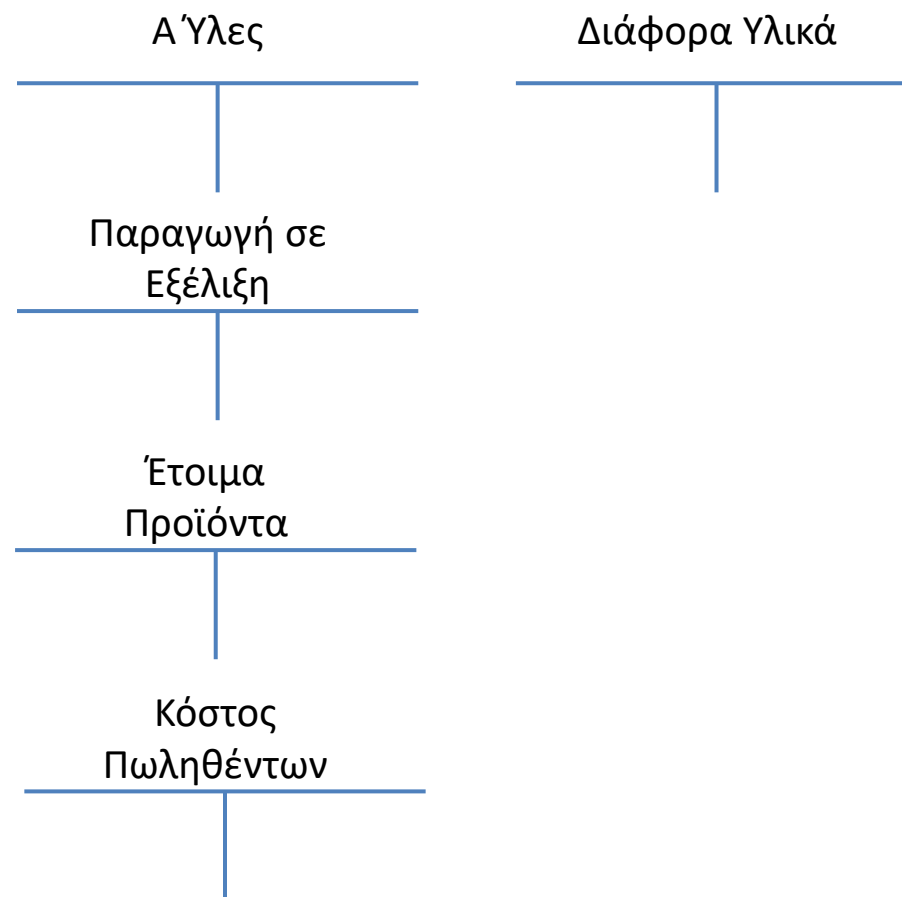
Απλή Κοστολογική Αντίληψη στο Βιομηχανικό Τομέα



Απλή Θεώρηση ενός Βιομηχανικού Παραγωγικού Κυκλώματος

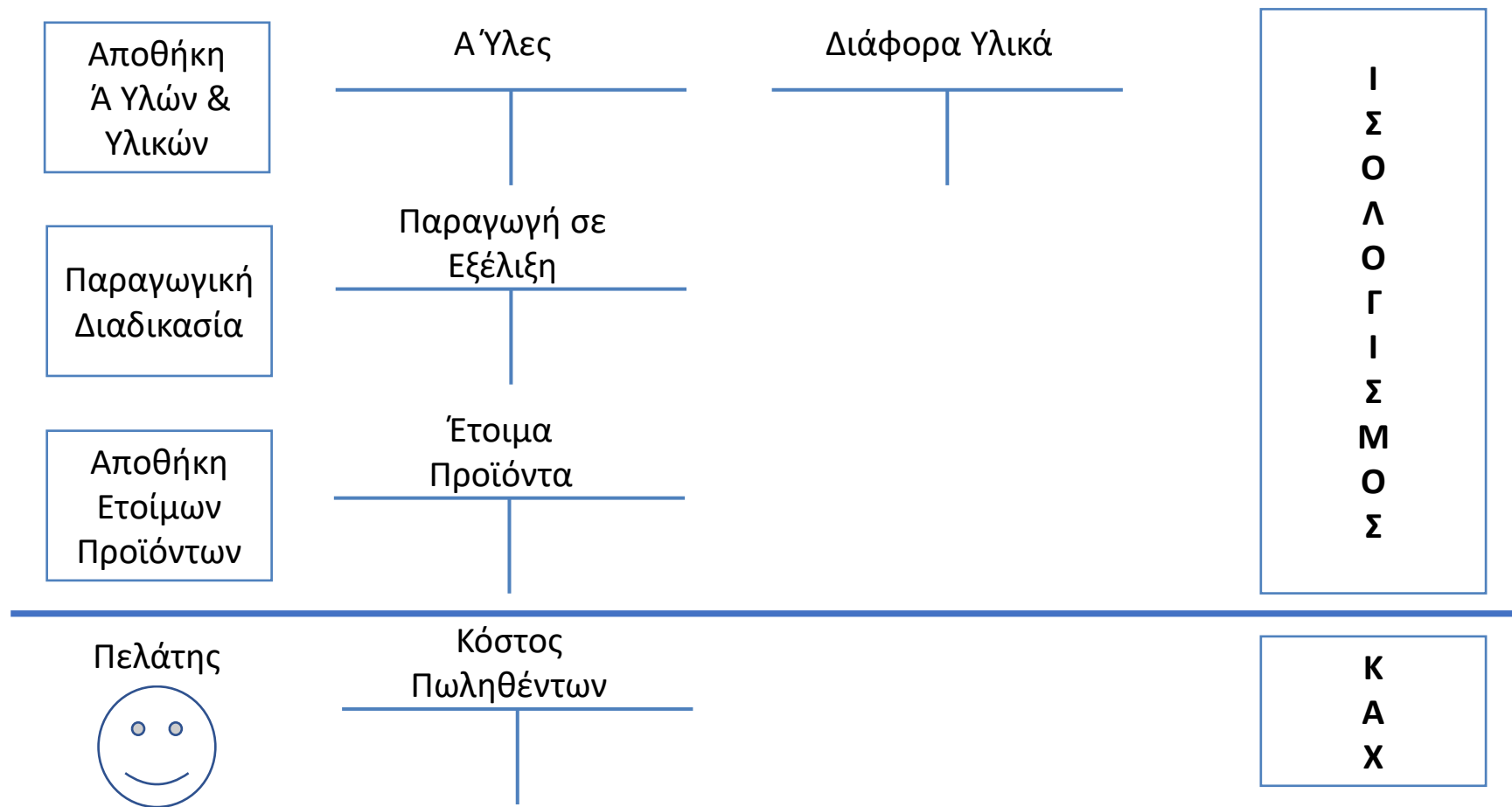


Εξατομικευμένη Κοστολόγηση Βιομηχανικές Επιχειρήσεις



Εξατομικευμένη Κοστολόγηση

Βιομηχανικές Επιχειρήσεις



“Εκθεση Κόστους Παραχθέντων”

Σύνοψη Κίνησης Λογαριασμών

Άμεσα
Υλικά

Αρχικό Απόθεμα (ΑΑ) + Αγορές = Αναλώσεις + Τελικό Απόθεμα (ΤΑ)

Παραγωγή
σε Εξέλιξη

Αρχικό Απόθεμα (Α.Α) + Ά Ύλες + Άμεση Εργασία + ΓΒΕ = Κόστος Παραχθέντων + Τελικό Απόθεμα (ΤΑ)

Έτοιμα

Αρχικό Απόθεμα (Α.Α) + Κόστος Παραχθέντων = Κόστος Πωληθέντων + Τελικό Απόθεμα (Τ.Α)

Έκθεση Κόστους Παραχθέντων

Παραγωγή
σε Εξέλιξη

Αρχικό Απόθεμα (Α.Α) + Ά Υλεις + Άμεση Εργασία + ΓΒΕ = Κόστος
Παραχθέντων + Τελικό Απόθεμα (ΤΑ)



ΕΚΘΕΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ
ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ

Έκθεση Κόστους Παραχθέντων

	Α΄ ΥΛΕΣ
	Αρχικό απόθεμα Α΄ Υλών
+	Αγορές Α΄ υλών
=	<u>Κόστος διαθέσιμων Α΄ Υλών</u>
-	Τελικό απόθεμα Α΄ Υλών
=	<u>Αναλωθείσες Α΄ Υλες</u>
+	ΑΜΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
+	ΓΕΝΙΚΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
=	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
	ΗΜΙΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ (ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ)
+	Αρχικό απόθεμα
-	Τελικό απόθεμα
=	ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άσκηση 4.1

Τα παρακάτω δεδομένα έχουν ληφθεί από τις λογιστικές καταστάσεις της εταιρείας «ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ Α.Ε.» για τη χρήση που μόλις έληξε (ποσά σε χιλιάδες ευρώ).

Πωλήσεις	860
Αγορές πρώτων υλών	170
Άμεση Εργασία	220
Γ.Β.Ε.	210
Έξοδα Διοίκησης	120
Έξοδα πωλήσεων	170
Πρώτες ύλες – Απόθεμα αρχής	10
Πρώτες ύλες – Απόθεμα τέλους	50
Ημικατεργασμένα προϊόντα – Απόθεμα αρχής	80
Ημικατεργασμένα προϊόντα – Απόθεμα τέλους	60
Έτοιμα προϊόντα – Απόθεμα αρχής	110
Έτοιμα προϊόντα – Απόθεμα τέλους	100

Ζητείται:

1. Να συνταχθεί η έκθεση κόστους παραχθέντων προϊόντων της χρήσης
2. Να υπολογισθεί το κόστος πωληθέντων προϊόντων της χρήσης.
3. Να συνταχθεί η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης για τη χρήση.

Άσκηση 4.1

Έκθεση Κόστους Παραχθέντων			
Άμεσα υλικά			
	Πρώτες ύλες: 1/1/Χ0	10.000 €	
	Πλέον: Αγορές Πρώτων υλών	170.000 €	
	Πρώτες ύλες διαθέσιμες	180.000 €	
	Μείον: Απόθεμα πρώτων υλών	50.000 €	
Πρώτες ύλες αναλωθείσες			130.000 €
Άμεση εργασία			220.000 €
Γ.Β.Ε.			210.000 €
Συνολικό Κόστος Παραγωγής			560.000 €
Πλέον: Παραγωγή σε εξέλιξη αρχής			80.000 €
Υποσύνολο			640.000 €
Μείον: παραγωγή σε εξέλιξη τέλους			60.000 €
Κόστος Παραχθέντων προϊόντων			580.000 €

Άσκηση 4.1



Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης	
Πωλήσεις	860.000 €
Μείον: Κόστος Πωληθέντων	<u>590.000 €</u>
Μικτό περιθώριο κέρδους	270.000 €
Μείον: Έξοδα Πωλήσεων	170.000 €
_Έξοδα Διοίκησης	<u>120.000 €</u>
Ζημία χρήσης	20.000 €

Κόστος Παραχθέντων προϊόντων	580.000 €	
Πλέον: έτοιμα προϊόντα 1/1/Χ2	110.000 €	
Κόστος Προϊόντων προς πώληση		690.000 €
Μείον: Έτοιμα προϊόντα 31/12/Χ2	100.000 €	
Κόστος Πωληθέντων προϊόντων		590.000 €

Άσκηση 4.2

Οι λογαριασμοί του Γενικού Καθολικού της επιχείρησης «ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ Α.Ε.» που παρουσιάζονται στη συνέχεια περιλαμβάνουν κοστολογικά δεδομένα για το μήνα Ιούνιο του 20Χ7.

Κόστος Πωληθέντων		Απόθεμα Πρώτων Υλών	
123.000		A.A. (1)	Εκροές 31.500
		Αγορές 27.000	
		T.A 11.250	
Έτοιμα Προϊόντα		Παραγωγή σε Εξέλιξη	
A.A. 69.600	(4)	A.A. 9.000	87.900
(3)		Πρώτες ύλες (2)	
		Άμεση εργασία 25.500	
		Γ.Β.Ε. (5)	
T.A (6)		T.A 14.550	

Ζητείται:

1. Να συμπληρώσετε τα ποσά που λείπουν και απεικονίζονται από τους αριθμούς (1) έως (6).
2. Να υπολογιστεί το αρχικό κόστος.
3. Να υπολογιστεί το κόστος μετατροπής.
4. Σε ποια περίπτωση το κόστος παραχθέντων ισούται με το κόστος πωληθέντων;

Άσκηση 4.2



Απόθεμα Πρώτων Υλών		
<u>Αρχικό Απόθεμα</u> (α)	+	Αγορές (27.000)
	=	
Εξαγωγές (αναλώσεις στην παραγωγή) (31.500)	+	Τελικό Απόθεμα (11.250)
Αρχικό Απόθεμα (α) = 15.750		

Άσκηση 4.2

Παραγωγή σε Εξέλιξη	
	<u>Πρώτες Ύλες</u> (από αποθήκη Πρώτων Υλών) (β)
Αρχικό Απόθεμα Ημικατεργασμένων (9.000)	+
+	Άμεση Εργασία (25.500)
=	+
=	<u>Γ.Β.Ε.</u> (ε)
Έτοιμα προϊόντα (87.900)	+
+	Τελικό Απόθεμα Ημικατεργασμένων (14.550)

Οι Πρώτες Ύλες (β) του λογαριασμού Παραγωγή σε Εξέλιξη προέρχονται από τις Εκροές του λογαριασμού Απόθεμα Πρώτων Υλών \Rightarrow Πρώτες Ύλες (β) = € 31.500

Αντικαθιστώντας, υπολογίζονται και τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα (ε):
 $9.000 + 31.500 + 25.500 + (\epsilon) = 14.550 + 87.900 \Rightarrow (\epsilon) = \text{€ } 36.450$

Άσκηση 4.2

	Έτοιμα Προϊόντα		
Αρχικό Απόθεμα (69.600)	+	Εισαγωγές (από την Παραγωγή) (γ)	
	=		
Εξαγωγές (για πώληση) (δ)	+	Τελικό Απόθεμα (ζ)	

Οι Εισαγωγές των ετοιμών προέρχονται από την πίστωση του λογαριασμού Παραγωγή σε Εξέλιξη, που είναι το Κόστος Παραχθέντων \Rightarrow Εισαγωγές **(γ)** = € 87.900

Οι Εξαγωγές των Ετοιμών είναι η χρέωση του λογαριασμού Κόστος Πωληθέντων \Rightarrow Εξαγωγές **(δ)** = € 123.000

Το Τελικό Απόθεμα των Ετοιμών υπολογίζεται ως εξής: **(ζ)** = 69.600 + 87.900 - 123.000 \Rightarrow **(ζ)** = € 34.500

Άσκηση 4.3

Η βιομηχανία ιατρικών μηχανημάτων “Ιατρική ΑΒΕ” παράγει τα προϊόντα της κατόπιν παραγγελίας των πελατών της και κοστολογεί αυτά με το σύστημα της εξατομικευμένης παραγωγής, προσδιορίζοντας το έμμεσο κόστος παραγωγής (γενικά βιομηχανικά έξοδα) κάθε παραγγελίας με βάση τις ώρες λειτουργίας των μηχανών παραγωγής (Ω.Λ.Μ.).

Στις 15.3.20Χ1 έλαβε από διαγνωστικό κέντρο εντολή κατασκευής αξονικού τομογράφου, ο οποίος αποπερατώθηκε και παραδόθηκε στις 30.6.20Χ1.

Από τα κοστολογικά στοιχεία της ανωτέρω παραγγελίας προκύπτουν:

αρχικό κόστος	€ 125.000
κόστος μετατροπής	€ 60.000
κόστος παραγωγής	€ 149.000

Για την τρέχουσα χρήση οι ετήσιες προϋπολογισμένες Ω.Λ.Μ. ανέρχονται σε 480.000 και τα ετήσια γενικά βιομηχανικά έξοδα προϋπολογίστηκαν σε € 12.000.000.

Ζητείται: Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία να προσδιορίσετε τις Ω.Λ.Μ. που απαιτήθηκαν για την κατασκευή του αξονικού τομογράφου.

Άσκηση 4.3

Κόστος παραγωγής		€ 149.000	
Μείον			
Αρχικό κόστος		€ <u>125.000</u>	
Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.		€ 24.000	
Ετήσια προϋπολογισμένα Γ.Β.Ε.		€ 12.000.000	
Ετήσιες προϋπολογισμένες Ω.Λ.Μ.		480.000	
Συντελεστής Καταλογισμού:			
	$\frac{\text{Ετήσια προϋπολογισμένα Γ.Β.Ε.}}{\text{Ετήσιες προϋπολογισμένες Ω.Λ.Μ.}}$	=	$\frac{12.000.000}{480.000} = 25,00$
			€ / Ω.Λ.Μ.
Επομένως:			
Απαιτηθείσες Ω.Λ.Μ.:			
	$\frac{\text{Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.}}{\text{Συντελεστής Καταλογισμού}}$	=	$\frac{24.000}{25,00} = 960,00$
			Ω.Λ.Μ.



“Ασκήσεις αυτοαξιολόγησης”

Άσκηση 1

Η ναυπηγοεπισκευαστική μονάδα “ΣΚΑΦΟΣ ΑΒΕ” στη χρήση 1.1.20Χ1 – 31.12.20Χ1 ξεκίνησε και αποπεράτωσε την κατασκευή τριών οχηματαγωγών πλοίων, των οποίων τα κόστη αναλύονται ως εξής:

Κόστη	A	B	Γ
Άμεσα υλικά	€ 3.500.000	€ 3.850.000	€ 4.400.000
Άμεση εργασία	€ 2.200.000	€ 2.300.000	€ 2.750.000
Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	€ 1.650.000	€ 2.100.000	€ 2.250.000
Συνολικό κόστος	€ 7.350.000	€ 8.250.000	€ 9.400.000
Πραγματικές Ω.Α.Ε.	2.750	3.500	3.750

Τα άμεσα υλικά και τα άμεσα εργατικά καταλογίστηκαν με βάση δελτία εξαγωγής (αναλώσεων) υλικών και τα δελτία χρόνου των εργαζομένων εργατοτεχνιτών.

Άσκηση 1

Απολογιστικά το πραγματικό κόστος κατασκευής των τριών οχηματαγωγών πλοίων ανήλθε στο ποσό των € 24.400.000,00.

Από την ανάλυση των οργανικών εξόδων προκύπτει ότι τα πραγματικά Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα υπερέβησαν τα προϋπολογισθέντα κατά € 300.000,00.

Ζητείται: Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία και με δεδομένο ότι στην εν λόγω χρήση το εργατοτεχνικό προσωπικό του ναυπηγείου δεν μεταβλήθηκε, προσδιορίσατε κατά πόσες εργατοώρες υποαπασχολήθηκε ή απασχολήθηκε υπερωριακά το προσωπικό αυτό στη χρήση 20X1.

Άσκηση 1

	A	B	Γ	ΣΥΝΟΛΟ
Άμεσα υλικά	€ 3.500.000	€ 3.850.000	€ 4.400.000	€ 11.750.000
Άμεση Εργασία	€ 2.200.000	€ 2.300.000	€ 2.750.000	€ 7.250.000
Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	€ <u>1.650.000</u>	€ <u>2.100.000</u>	€ <u>2.250.000</u>	€ <u>6.000.000</u>
Συνολικό κόστος	€ 7.350.000	€ 8.250.000	€ 9.400.000	€ 25.000.000
Πραγματικό κόστος				€ <u>24.400.000</u>
Διαφορά				€ 600.000
Πραγματικές Ω.Α.Ε.	2.750	3.500	3.750	10.000

Άσκηση 1

Επειδή τα άμεσα υλικά και η άμεση εργασία αποτελούν πραγματικά κόστη, η διαφορά αφορά υπερκαταλογισθέντα Γ.Β.Ε.

Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	€ 6.000.000
Μείον:	
Υπερκαταλογισθέντα Γ. Β. Ε.	€ <u>600.000</u>
Πραγματικά Γ. Β. Ε.	€ 5.400.000
Μείον η επί πλέον διαφορά	€ <u>300.000</u>
Προϋπολογισθέντα Γ.Β.Ε.	€ 5.100.000

Συντελεστής Καταλογισμού Γ.Β.Ε.: Καταλογισμένα Γ.Β.Ε./ Ω.Α.Ε. = 600 €/ Ω.Α.Ε.

Προϋπολογισμένες Ω.Α.Ε.: Προϋπολογισμένα Γ.Β.Ε./Συντελεστής Καταλογισμού = 8.500 Ω.Α.Ε.

Υπερωριακή απασχόληση: 10.000 – 8.500 = 1.500 ώρες

Άσκηση 2

Η βιομηχανία μηχανών εξελάσεως αλουμινίου “Αλουμίνιο ΑΒΕ” παράγει τα προϊόντα της κατόπιν παραγγελίας των πελατών της και κοστολογεί αυτά με το σύστημα της εξατομικευμένης παραγωγής, προσδιορίζοντας το έμμεσο κόστος παραγωγής (Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα) κάθε προϊόντος με βάση τις Ω.Λ.Μ. που απαιτούνται για την παραγωγή του.

Στις 15.6.20X1 έλαβε από τη βιοτεχνία αλουμινοκατασκευών “Κατασκευή ΑΒΕ” εντολή κατασκευής μηχανής επεξεργασίας αλουμινίου, η οποία αποπερατώθηκε και παραδόθηκε στις 20.10.20X1.

Από τα κοστολογικά στοιχεία της ανωτέρω παραγγελίας προκύπτουν:

Άσκηση 2

Αρχικό Κόστος	€ 125.000
Κόστος Μετατροπής	€ 60.000
Κόστος Παραγωγής	€ 150.000
Ω.Λ.Μ. παραγωγής	800

Για την τρέχουσα χρήσης οι ετήσιες προϋπολογισμένες Ω.Λ.Μ. ανέρχονται σε 440.000.

Ζητείται: Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία προσδιορίσατε τα προϋπολογισθέντα Γ.Β.Ε. της χρήσεως 20Χ1

Άσκηση 2

Αρχικό κόστος	€ 125.000
Κόστος μετατροπής	€ <u>60.000</u>
Σύνολο	€ 185.000
Μείον	
Κόστος παραγωγής	€ <u>150.000</u>
Κόστος άμεσης εργασίας	€ 35.000
Συνεπώς:	
Κόστος μετατροπής	€ 60.000
Μείον	
Κόστος άμεσης εργασίας	€ <u>35.000</u>
Γ.Β.Ε.	€ 25.000

Συντελεστής Καταλογισμού: Καταλογισμένα Γ.Β.Ε. / Πραγματικές Ω.Λ.Μ. =
25.000/800 = 31,25 €/Ω.Λ.Μ.

Ετήσιες προϋπολογισμένες Ω.Λ.Μ. : 440.000

Ετήσια προϋπολογισμένα Γ.Β.Ε. = Ετήσιες προϋπολογισμένες Ω.Λ.Μ. / Συντελεστής
Καταλογισμού = 440.000/31,25 = € 13.750.000



Ευχαριστώ για την Προσοχή Σας